

lisans tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 1

1-) Bu bölümde aktarılan temel ilkeye göre tek ve birlik taşıyan bir varlık en uygun olarak nereden çıkmış sayılır? (12 kelime)

Bir tek kaynaktan

2-) Bir varlığın düzenli, ölçülü ve kuşatıcı bir canlılık taşıması, onun çok sayıda farklı sebebe değil de tek bir faille ilişkilendirilmesine nasıl delil sayılıyor? (19 kelime)
Çünkü böylesi yüksek uyum

3-) Parçada tabii sebeplere yöneltilen başlıca eleştirilerden bazıları nelerdir? (17 kelime)
Şuursuz olmaları, bilgi sahibi

4-) Düzenli ve tek bir varlığı bu çeşit sebeplere bağlamak niçin çok ağır bir akıl dışılık olarak sunuluyor? (16 kelime)
Çünkü böyle yapmak, birbiriyle

5-) Metinde maddî sebeplerin tesirinin hangi yolla gerçekleştiği söyleniyor? (9 kelime)
Doğrudan temas

6-) Canlı varlıkların dış yapısı ile iç yapısı karşılaştırıldığında hangisinin daha ince ve sanatlı olduğu belirtiliyor? (13 kelime)
İç taraflarının daha

7-) Sebepler sadece dış yüzeye temas edebiliyorsa, bu durum canlıların iç yapısı hakkında nasıl bir sonuç doğurur? (13 kelime)
İç kısımlardaki ince

8-) Küçük canlıların büyük varlıklardan bile daha hayret verici şekilde yaratılmış olması, metindeki hangi iddiayı güçlendirir? (13 kelime)
Büyükülüğün değil, sanatın

9-) Burada “çok eller” ile “tek el” arasında nasıl bir anlam karşıtlığı kuruluyor? (12 kelime)
Çokluk karışıklık ve

10-) Bölümün ana hükmü bir cümleyle nasıl özetlenebilir? (18 kelime)
Canlı ve düzenli varlıkları

lisans tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 2

1-) “Birlik taşıyan şey, birden gelir” düşüncesi bu pasajda hangi mesele için kullanılıyor? (13 kelime)
Varlıkların oluşumunu çok

2-) Metinde “birlik” sadece sayısal tekliği mi anlatıyor, yoksa başka bir yönü de var mı? (14 kelime)
Sadece sayısal tekliği

3-) Canlı ve düzenli bir varlığın birçok farklı etkenin ortak ürünü sayılmasına neden itiraz ediliyor? (14 kelime)
Çünkü çokluk, ayrılık

4-) Tabii sebeplerin “karışık” oluşu ile ortaya çıkan eserin “düzenli” oluşu arasında nasıl bir çelişki kuruluyor? (14 kelime)
Dağınık ve şuursuz

5-) Maddî sebeplerin etki alanı hakkında ileri sürülen sınırlama nedir? (9 kelime)
Onların ancak

6-) Bu sınırlama canlıların iç organları ve iç işleyişi bakımından neden önemlidir? (18 kelime)
Çünkü iç yapı, dıştan

7-) Metin küçük canlılara özellikle neden dikkat çekmiş olabilir? (18 kelime)
En küçük yapılarda bile

8-) Parçada akıl yürütme hangi iki basamak üzerinden ilerliyor? (15 kelime)
Önce çoklu sebeplere

9-) “Körlük” ve “sağırılık” gibi ifadeler burada fiziksel bir özellik mi, yoksa düşünsel bir nitelendirme mi taşıyor? (11 kelime)
Düşünsel bir

10-) Bu pasajdan çıkan genel sonuç nedir? (20 kelime)
Varlıklardaki birlik, hassas ölçü ve

lisans tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 3

1-) Üçüncü imkânsızlık olarak ele alınan görüşün özünde hangi yanlış nisbet vardır? (11 kelime)

Bir ve

2-) Metindeki ilkeye göre bir varlığın tek bir elden çıkmış olduğuna hangi özellikleri işaret eder? (12 kelime)

Kusursuz düzen, hassas

3-) Çok sayıda sebebin devreye girmesi neden “ihtilaf” ve “keşmekeş” sebebi sayılıyor? (13 kelime)

Çünkü her birinin

4-) Parçada sebeplerin sayıca çok olması niçin olumlu değil, tersine problemli gösteriliyor? (11 kelime)

Çünkü sayı

5-) “Maddî sebep” anlayışına göre bir şey üzerinde etkide bulunmanın ön şartı nedir? (8 kelime)

O şeye

6-) Canlıların iç dünyasının dış yüzlerinden daha mükemmel gösterilmesi neyi hedefleyen bir delildir? (14 kelime)

Sebeplerin dışta sınırlı

7-) Parçada küçücük canlıların anılması hangi mesajı verir? (19 kelime)

En ufak hayat sahiplerinde

8-) Metin, sebepleri “uzak” ve “kaba” diye nitelendirerek neyi vurguluyor? (16 kelime)

İnce, ölçülü ve yakın

9-) Son cümlede geçen ağır ifade, hangi zihnî duruma işaret eder? (12 kelime)

Apaçık delile rağmen

10-) Bu bölümde savunulan tevhid fikri kısa olarak nasıl ifade edilebilir? (12 kelime)

Kâinattaki özellikle canlı

lisans tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 4

1-) Parçanın başındaki kaide, varlık ile kaynak arasında nasıl bir uygunluk kuruyor? (13 kelime)
Birlik gösteren bir

2-) Mükemmel düzen ve hassas ölçü, neden gelişigüzel sebeplerin işi olarak görülmüyor? (13 kelime)
Çünkü gelişigüzel işleyen

3-) Canlılık vasfının bu delilde özel bir yeri olmasının sebebi nedir? (14 kelime)
Hayat, sıradan bir

4-) Metinde sebeplerin karışıklığı arttıkça onların yetersizliği neden daha da belirginleşiyor? (14 kelime)
Çünkü karışıklık çoğaldıkça

5-) Maddî sebeplerin yalnız temasla iş görmesi kabul edilirse, canlı bedeninin hangi tarafı özellikle açıklanamaz kalır? (10 kelime)
Dış müdahalenin

6-) İç yapının dıştan daha üstün gösterilmesi, hangi mantıkî sonuç için kullanılıyor? (15 kelime)
Dış sebebin yetmediği

7-) Küçük canlıların büyüklerden daha hayret verici gösterilmesi hangi ön yargıyı sarsar? (9 kelime)
Sanatın yalnız

8-) Metinde sebepler hem “camid” hem “cahil” diye anılıyor. Bu iki nitelik birlikte ne anlatır? (12 kelime)
Ne canlı bir

9-) Çok sayıda zıt sebebe bir canlıyı isnad etmek neden “birçok imkânsızlığı bir arada kabul etmek” anlamına gelir? (18 kelime)
Çünkü her bir sebebe

10-) Bu pasajı okuyanın zihninde kalması istenen ana düşünce nedir? (13 kelime)
Canlılardaki derin düzen,

lisans tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 5

1-) Üçüncü muhalde tartışılan mesele, varlıkların hangi iki farklı açıklaması arasında geçiyor? (10 kelime)

Tek yaratıcıya

2-) Parçada tek elden çıkma düşüncesi hangi gözlemlere dayandırılıyor? (11 kelime)

Varlıktaki birlik,

3-) Sebeplerin “hadsiz imkân yolları” içinde bulunması neden olumsuz bir durum olarak anlatılıyor? (15 kelime)

Çünkü sayısız ihtimal

4-) Metne göre sebeplerin bir araya gelmesi, neden onların eksikliğini azaltmıyor da artırıyor? (9 kelime)

Çünkü birleşmeleri

5-) Maddî etki ile temas arasında kurulan bağ, delilin hangi yönünü oluşturur? (12 kelime)

Sebeplerin ancak dışta

6-) Canlıların iç kısmının daha sanatlı olması, sadece estetik bir değerlendirme midir? (11 kelime)

Hayır; bu,

7-) En küçük hayvanların bile üstün bir sanat taşıması, sebeplere dayalı açıklamayı neden zorlaştırır? (15 kelime)

Çünkü küçüklük, sadelik

8-) Metinde kullanılan sert uyarıcı dilin amacı ne olabilir? (12 kelime)

Okuyucuyu sarsmak, alışılmış

9-) Bu pasajda “tabiî sebep” anlayışına karşı hem kavramsal hem gözlemsel hangi iki tür delil kullanılıyor? (17 kelime)

Bir yandan birlikten tek

10-) Bölümün tamamı dikkate alındığında, canlıların yaratılışı hakkında hangi hükme varılır? (15 kelime)

Onların yaratılışı, kör

lisans tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 6

1-) Metnin başındaki prensip, çokluk içindeki düzenli birliği açıklamada hangi yönü öne çıkarır? (11 kelime)

Sonucun birliğini,

2-) Düzenli bir canlı varlığı birçok tabii sebebe vermek neden metne göre çelişkilidir? (12 kelime)
Çünkü çok sayıda

3-) Sebeplerin bilinçsiz kabul edilmesi, onların açıklama gücünü nasıl etkiler? (12 kelime)
İnce ayar, ölçü

4-) Parçada sadece varlığın ortaya çıkışı mı ele alınıyor, yoksa yapısal niteliği de delil sayılıyor mu? (11 kelime)
Yapısal niteliği

5-) Maddî sebeplerin dış yüzeyle sınırlı teması hangi karşılaştırma üzerinden gösteriliyor? (14 kelime)
Canlının dış kısmı

6-) İç yapının daha ince olması, fail hakkında nasıl bir çıkarıma götürür? (18 kelime)
Failin yalnız dıştan dokunan

7-) Küçük canlıların daha hayret verici bulunması, sanat ile büyüklük arasındaki ilişki hakkında ne söyler? (14 kelime)
Gerçek sanatın büyüklüğe

8-) Parçada geçen ağır benzetmeler, sebepler teorisini kabul edenler için nasıl bir eleştiri taşır? (14 kelime)
Açık gerçek karşısında

9-) Bu bölümde iki ana delili başlık halinde nasıl sıralayabiliriz? (13 kelime)
Birincisi birlik ve

10-) Parçanın tevhid açısından verdiği nihai ders nedir? (16 kelime)
Hayat sahibi varlıkların hem

CEVAP ANAHTARI

lisans tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Bu bölümde aktarılan temel ilkeye göre tek ve birlik taşıyan bir varlık en uygun olarak nereden çıkmış sayılır?

Bir tek kaynaktan ve tek bir kudretin tasarrufundan meydana gelmiş kabul edilir.

2-) Bir varlığın düzenli, ölçülü ve kuşatıcı bir canlılık taşıması, onun çok sayıda farklı sebebe değil de tek bir faille ilişkilendirilmesine nasıl delil sayılıyor?

Çünkü böylesi yüksek uyum ve denge, çekişme doğuran çoklu etkilerden değil, ilmi ve kudreti tam olan bir iradede beklenir.

3-) Parçada tabii sebeplere yöneltilen başlıca eleştirilerden bazıları nelerdir?

Şuursuz olmaları, bilgi sahibi bulunmamaları, dağınık ve karışık halde bulunmaları, ayrıca kör ve sağır gibi tasvir edilmeleridir.

4-) Düzenli ve tek bir varlığı bu çeşit sebeplere bağlamak niçin çok ağır bir akıl dışılık olarak sunuluyor?

Çünkü böyle yapmak, birbiriyle uyumsuz çok sayıda etkene aynı anda kusursuz sonuç üretme gücü vermeyi gerektirir.

5-) Metinde maddî sebeplerin tesirinin hangi yolla gerçekleştiği söyleniyor?

Doğrudan temas ve fiilî müdahale ile gerçekleştiği ifade ediliyor.

6-) Canlı varlıkların dış yapısı ile iç yapısı karşılaştırıldığında hangisinin daha ince ve sanatlı olduğu belirtiliyor?

İç taraflarının daha düzenli, daha zarif ve daha ileri bir sanat taşıdığı belirtiliyor.

7-) Sebepler sadece dış yüzeye temas edebiliyorsa, bu durum canlıların iç yapısı hakkında nasıl bir sonuç doğurur?

İç kısımlardaki ince düzenin sebeplerle açıklanamayacağını, daha üstün bir failin eseri olduğunu düşündürür.

8-) Küçük canlıların büyük varlıklardan bile daha hayret verici şekilde yaratılmış olması, metindeki hangi iddiayı güçlendirir?

Büyüklüğü değil, sanatın belirleyici olduğunu ve şuursuz sebeplerin böyle eserler ortaya koyamayacağını güçlendirir.

9-) Burada “çok eller” ile “tek el” arasında nasıl bir anlam karşıtlığı kuruluyor?

Çokluk karışıklık ve ihtilafla ilişkilendirilirken, teklik düzen, hikmet ve ölçü ile ilişkilendiriliyor.

10-) Bölümün ana hükmü bir cümleyle nasıl özetlenebilir?

Canlı ve düzenli varlıkları dağınık, şuursuz sebeplere vermek aklen savunulamaz; bunlar tek ve hikmet sahibi bir Yaratıcıya dayanır.

lisans tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 2 - CEVAPLAR

- 1-) “Birlik taşıyan şey, birden gelir” düşüncesi bu pasajda hangi mesele için kullanılıyor?
Varlıkların oluşumunu çok sayıda sebebe değil, tek bir yaratıcı kudrete bağlamak için kullanılıyor.
- 2-) Metinde “birlik” sadece sayısal tekliği mi anlatıyor, yoksa başka bir yönü de var mı?
Sadece sayısal tekliği değil, düzen, ölçü, uyum ve bütünlük içeren bir yapıyı da anlatıyor.
- 3-) Canlı ve düzenli bir varlığın birçok farklı etkenin ortak ürünü sayılmasına neden itiraz ediliyor?
Çünkü çokluk, ayrılık ve çatışma ihtimalini artırır; oysa canlıdaki yapı yüksek bir uyum gösterir.
- 4-) Tabii sebeplerin “karışık” oluşu ile ortaya çıkan eserin “düzenli” oluşu arasında nasıl bir çelişki kuruluyor?
Dağınık ve şuursuz kaynaklardan kusursuz birlik ve nizam çıkmasının kendi içinde tutarsız olduğu söyleniyor.
- 5-) Maddî sebeplerin etki alanı hakkında ileri sürülen sınırlama nedir?
Onların ancak temas ettikleri yüzeylerde etkili olabileceği ileri sürülüyor.
- 6-) Bu sınırlama canlıların iç organları ve iç işleyişi bakımından neden önemlidir?
Çünkü iç yapı, dıştan daha hassas ve sanatlı gösterildiği için yalnız yüzeye bağlı bir sebep anlayışı yetersiz kalır.
- 7-) Metin küçük canlılara özellikle neden dikkat çekmiş olabilir?
En küçük yapılarda bile çok ileri bir sanat bulunduğunu göstermek ve sebepler teorisini daha açık biçimde zorlamak için.
- 8-) Parçada akıl yürütme hangi iki basamak üzerinden ilerliyor?
Önce çoklu sebeplere dayalı açıklamanın mantıksızlığı gösteriliyor, ardından temas şartı üzerinden bunun yetersizliği ortaya konuyor.
- 9-) “Körlük” ve “sağırlık” gibi ifadeler burada fiziksel bir özellik mi, yoksa düşünsel bir nitelendirme mi taşıyor?
Düşünsel bir nitelendirme taşıyor; sebeplerin bilinç ve kavrayıştan mahrum olduğunu anlatıyor.
- 10-) Bu pasajdan çıkan genel sonuç nedir?
Varlıklardaki birlik, hassas ölçü ve iç-dış bütünlüğü, onları şuursuz sebeplere değil, tek ve hikmet sahibi bir yaratıcıya nisbet etmeyi gerektirir.

lisans tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 3 - CEVAPLAR

- 1-) Üçüncü imkânsızlık olarak ele alınan görüşün özünde hangi yanlış nisbet vardır?
Bir ve düzenli varlıkları çok sayıda şuursuz sebebe dayandırma yanlışı vardır.
- 2-) Metindeki ilkeye göre bir varlığın tek bir elden çıkmış olduğuna hangi özellikleri işaret eder?
Kusursuz düzen, hassas ölçü ve kuşatıcı bir hayat taşımaya buna işaret eder.
- 3-) Çok sayıda sebebin devreye girmesi neden “ihtilaf” ve “keşmekeş” sebebi sayılıyor?
Çünkü her birinin farklı yönde etkide bulunması düzeni bozacak bir dağınıklık ihtimali doğurur.
- 4-) Parçada sebeplerin sayıca çok olması niçin olumlu değil, tersine problemli gösteriliyor?
Çünkü sayı artınca uyum değil, çatışma ve karışıklık ihtimali artmış oluyor.
- 5-) “Maddî sebep” anlayışına göre bir şey üzerinde etkide bulunmanın ön şartı nedir?
O şeye yakın olmak ve onunla temas kurmaktır.
- 6-) Canlıların iç dünyasının dış yüzlerinden daha mükemmel gösterilmesi neyi hedefleyen bir delildir?
Sebeplerin dışta sınırlı kaldığını, asıl ince sanatın ise onların erişemediği yerde bulunduğunu göstermeyi hedefler.
- 7-) Parçada küçücük canlıların anılması hangi mesajı verir?
En ufak hayat sahiplerinde bile büyük bir hikmet ve sanat bulunduğunu, bu yüzden sebepler açıklamasının daha da zayıfladığını verir.
- 8-) Metin, sebepleri “uzak” ve “kaba” diye nitelendirerek neyi vurguluyor?
İnce, ölçülü ve yakın ilgi isteyen canlı yapısını böyle yetersiz vasıflı etkenlerle açıklamanın uygun olmadığını vurguluyor.
- 9-) Son cümlede geçen ağır ifade, hangi zihni duruma işaret eder?
Apaçık delile rağmen gerçeği göremeyen ve işitemeyen derecede idrak kapanmasına işaret eder.
- 10-) Bu bölümde savunulan tevhid fikri kısa olarak nasıl ifade edilebilir?
Kâinattaki özellikle canlı varlıklardaki birlik ve sanat, tek bir yaratıcı iradenin eseridir.

lisans tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhall-ahidden-ancak-ahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 4 - CEVAPLAR

- 1-) Parçanın başındaki kaide, varlık ile kaynak arasında nasıl bir uygunluk kuruyor?
Birlik gösteren bir sonucun, birliği olan bir kaynağa dayanmasının daha uygun olduğunu söylüyor.
- 2-) Mükemmel düzen ve hassas ölçü, neden gelişigüzel sebeplerin işi olarak görülmüyor?
Çünkü gelişigüzel işleyen unsurların böylesine dengeli ve yerli yerinde bir yapı kurması beklenmez.
- 3-) Canlılık vasfının bu delilde özel bir yeri olmasının sebebi nedir?
Hayat, sıradan bir birleşimden daha ileri bir düzen ve kapsamlı bir idare gerektirdiği için.
- 4-) Metinde sebeplerin karışıklığı arttıkça onların yetersizliği neden daha da belirginleşiyor?
Çünkü karışıklık çoğaldıkça hedefe uygun tek bir düzenli netice çıkarmaları daha imkânsız hale geliyor.
- 5-) Maddî sebeplerin yalnız temasla iş görmesi kabul edilirse, canlı bedeninin hangi tarafı özellikle açıklanamaz kalır?
Dış müdahalenin erişemediği iç yapısı ve iç işleyişi açıklanamaz kalır.
- 6-) İç yapının dıştan daha üstün gösterilmesi, hangi mantıkî sonuç için kullanılıyor?
Dış sebebin yetmediği yerde daha kapsamlı bir kudret ve ilim bulunduğu sonucuna ulaştırmak için kullanılıyor.
- 7-) Küçük canlıların büyüklerden daha hayret verici gösterilmesi hangi ön yargıyı sarsar?
Sanatın yalnız büyük hacimli varlıklarda aranacağı ön yargısını sarsar.
- 8-) Metinde sebepler hem “camid” hem “cahil” diye anılıyor. Bu iki nitelik birlikte ne anlatır?
Ne canlı bir iradeleri ne de doğru işi seçecek bilgileri bulunduğunu anlatır.
- 9-) Çok sayıda zıt sebebe bir canlıyı isnad etmek neden “birçok imkânsızlığı bir arada kabul etmek” anlamına gelir?
Çünkü her bir sebebe aynı anda hem uyum, hem bilgi, hem güç, hem de kusursuz koordinasyon vermek gerekir.
- 10-) Bu pasajı okuyanın zihninde kalması istenen ana düşünce nedir?
Canlılardaki derin düzen, şuursuz tabiat ve sebeplerle değil, tek olan Allah’ın kudretiyle açıklanmalıdır.

lisans tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Üçüncü muhalde tartışılan mesele, varlıkların hangi iki farklı açıklaması arasında geçiyor?

Tek yaratıcıya nisbet ile çoklu tabiî sebeplere nisbet arasında geçiyor.

2-) Parçada tek elden çıkma düşüncesi hangi gözlemlere dayandırılıyor?

Varlıktaki birlik, uyum, hassas ölçü ve hayat bütünlüğü gibi gözlemlere dayandırılıyor.

3-) Sebeplerin “hadsiz imkân yolları” içinde bulunması neden olumsuz bir durum olarak anlatılıyor?

Çünkü sayısız ihtimal arasında tam doğru sonuca ulaşmaları bilinçsiz sebepler için daha da akıldışı olur.

4-) Metne göre sebeplerin bir araya gelmesi, neden onların eksikliğini azaltmıyor da artırıyor?

Çünkü birleşmeleri düzenli bir şuur doğurmuyor; tersine karmaşayı büyütüyor.

5-) Maddî etki ile temas arasında kurulan bağ, delilin hangi yönünü oluşturur?

Sebeplerin ancak dışta ve yakın oldukları yerde etkili olabileceklerini gösteren yönünü oluşturur.

6-) Canlıların iç kısmının daha sanatlı olması, sadece estetik bir değerlendirme midir?

Hayır; bu, sebep anlayışının yetersizliğini göstermek için kullanılan aklî bir delildir.

7-) En küçük hayvanların bile üstün bir sanat taşıması, sebeplere dayalı açıklamayı neden zorlaştırır?

Çünkü küçüklük, sadelik anlamına gelmez; aksine çok ince bir düzen barındırdığı için açıklama daha güçleşir.

8-) Metinde kullanılan sert uyarıcı dilin amacı ne olabilir?

Okuyucuyu sarsmak, alışılmış yanlış düşünceyi ciddiyetle sorgulatmak ve tevhid sonucuna yöneltmek olabilir.

9-) Bu pasajda “tabiî sebep” anlayışına karşı hem kavramsal hem gözlemsel hangi iki tür delil kullanılıyor?

Bir yandan birlikten tek faile geçilen mantıkî delil, diğer yandan canlıların iç-dış yapısına bakılan gözlemsel delil kullanılıyor.

10-) Bölümün tamamı dikkate alındığında, canlıların yaratılışı hakkında hangi hükme varılır?

Onların yaratılışı, kör ve şuursuz sebeplerin değil, ilim ve kudret sahibi tek bir yaratıcının işidir.

lisans tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 6 - CEVAPLAR

- 1-) Metnin başındaki prensip, çokluk içindeki düzenli birliği açıklamada hangi yönü öne çıkarır?
Sonucun birliğini, onu meydana getiren failin birliğine bağlama yönünü öne çıkarır.
- 2-) Düzenli bir canlı varlığı birçok tabii sebebe vermek neden metne göre çelişkilidir?
Çünkü çok sayıda şüursuz etkenin çekişmeye açık yapısından kusursuz birlik çıkması beklenmez.
- 3-) Sebeplerin bilinçsiz kabul edilmesi, onların açıklama gücünü nasıl etkiler?
İnce ayar, ölçü ve amaçlı düzen gerektiren işleri açıklama güçlerini ortadan kaldırır.
- 4-) Parçada sadece varlığın ortaya çıkışı mı ele alınıyor, yoksa yapısal niteliği de delil sayılıyor mu?
Yapısal niteliği de delil sayılıyor; özellikle düzen, denge ve hayat vurgulanıyor.
- 5-) Maddî sebeplerin dış yüzeyle sınırlı teması hangi karşılaştırma üzerinden gösteriliyor?
Canlının dış kısmı ile ondan daha ince ve düzenli olan iç kısmı karşılaştırılarak gösteriliyor.
- 6-) İç yapının daha ince olması, fail hakkında nasıl bir çıkarıma götürür?
Failin yalnız dıştan dokunan bir sebep değil, içi dışı bilen ve her yeri kuşatan bir kudret olduğunu düşündürür.
- 7-) Küçük canlıların daha hayret verici bulunması, sanat ile büyüklük arasındaki ilişki hakkında ne söyler?
Gerçek sanatın büyüklüğe bağlı olmadığını, küçük yapılar da çok daha derin biçimde görülebildiğini söyler.
- 8-) Parçada geçen ağır benzetmeler, sebepler teorisini kabul edenler için nasıl bir eleştiri taşır?
Açık gerçek karşısında idraklerini kullanmadıkları ve düşünce bakımından büyük bir yanılığa düştükleri eleştirisini taşır.
- 9-) Bu bölümde iki ana delili başlık halinde nasıl sıralayabiliriz?
Birincisi birlik ve düzenin tek faili göstermesi, ikincisi maddî sebeplerin iç yapıya erişememesidir.
- 10-) Parçanın tevhid açısından verdiği nihai ders nedir?
Hayat sahibi varlıkların hem birliği hem ince sanatı, Allah'ın tek ve mutlak yaratıcı oluşuna işaret eder.